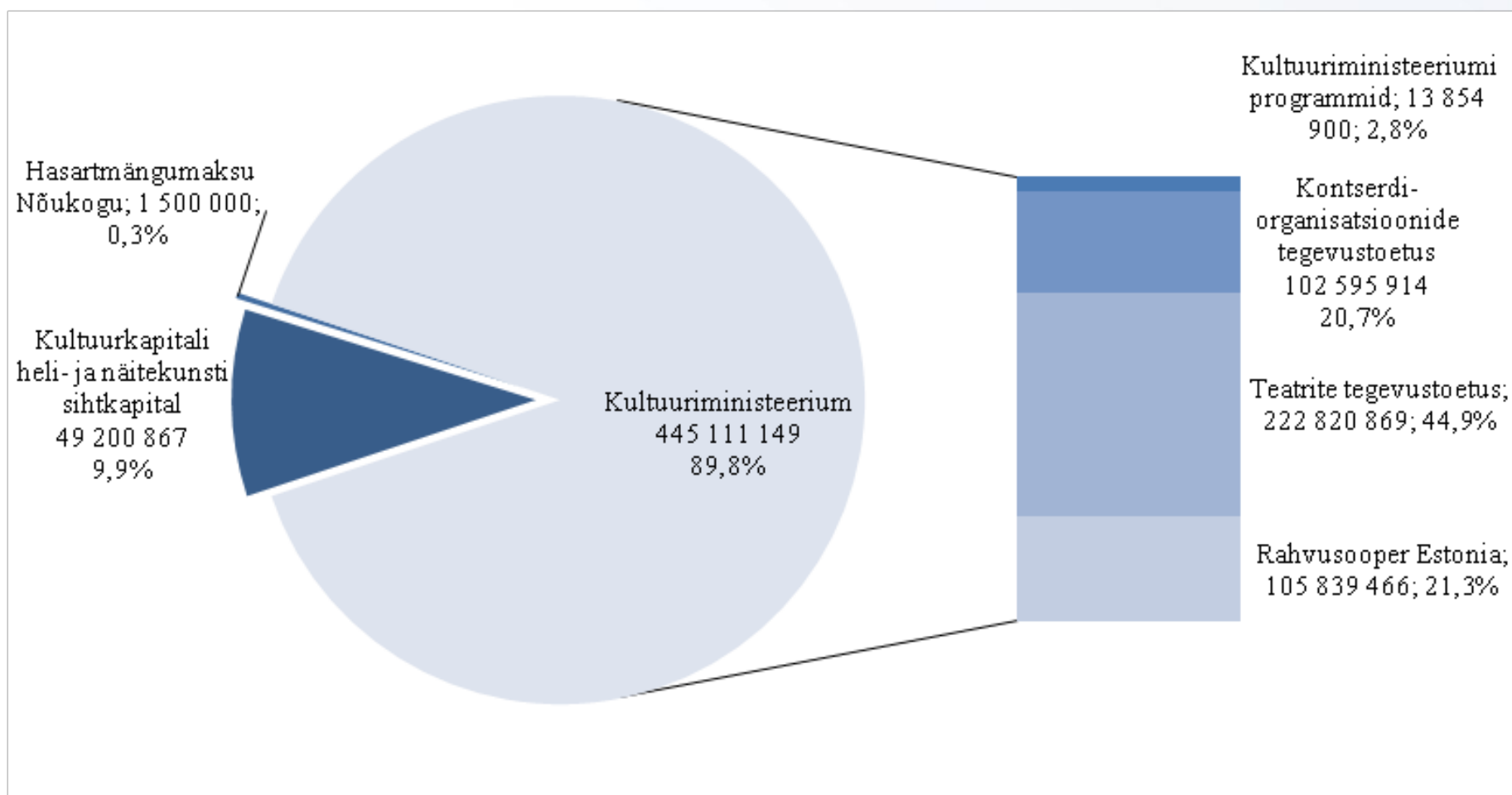

Kontsert- ja etendustegevuse toetamine Kultuuriministeeriumi, Kultuurkapitali ja Hasartmängumaksu Nõukogu poolt

Riigieelarve kontrollikomisjonis 22.02.2010

Auditi ulatus

- **Kaks valdkonda:** muusika ja teater
- **Kaks toetuse liiki:** tegevus- ja projektitoetused (omavad erinevates allikates veel spetsiifilisi nimesid: programmitoetused, aastaprojektid, sihtstipendiumid, toetusstipendiumid)
- **Kolm rahastamisallikat:** Kultuuriministeerium, Kultuurkapital, Hasartmängumaksu Nõukogu
- **Kõikvõimalikud toetatavad:** avalik-õiguslikud juriidilised isikud, valitsusasutused, valitsusasutuste hallatavad asutused, riigi asutatud sihtasutused, riigi osaluseta sihtasutused ja mittetulundusühingud, äriühingud, KOVide hallatavad asutused jne.
- **Auditeeritud periood:** peamiselt 2008, osaliselt 2009.

Toetuste eesmärgipärasus

- Mingisugused eesmärgid on sõnastatud, kuid need nii laiad ja kõikehõlmavad, et pea iga toetust võib pidada eesmärgipäraseks.
- Läbivalt taotletakse ühelt poolt jätkusuutlikkust ja stabiilsust ning teisalt uuendusvõimelisust ja mitmekesisust.
- Kõige konkreetsemad eesmärgid Hasartmängumaksu Nõukogul, kuid toetuste eraldamisel neid ei järgita.
- Selgelt mõõdetavad indikaatorid on seatud teatrivaldkonnas küllastajate arvule ja pileti keskmisele hinnale.
- Kui tulemuslikkust raske hinnata, siis peaks just toetuste jagamise protsess olema eriti selge ja läbipaistev.

Seaduslikkus

- Kultuuriministeerium ei järgi etendusasetuse seadust.
- Teatrite tegevustoetuse jagamisel vähemalt mõnda protseduurilist nõuet järgitakse (komisjon, taotlused), kuid raha jagamisel rakendatakse omaalgatuslikult AITA süsteemi, mille alused ei ühti seadusega.
- Muusika valdkonnas toimub tegevustoetuse jagamine “väljakujunenud traditsioonide” järgi.
- Kultuuriministeerium eraldab toetust ka neile, kes ei esita kõiki nõutud dokumente.
- Toetusotsuseid ei põhjendata üheski allikas.

Huvide konflikt, ebavõrdne konkurents

- Kultuuriministeerium määrab otsuseid kõigis toetusallikates.
- Kõiki toetusallikaid kasutatakse riigiasutuste täiendfinantseerimiseks.

Kontrollisüsteem

- Toetuste kasutamise lepingud ei sätesta kontrolliõiguseid kogu projekti ulatuses.
- Kultuuriministeriumis (ja Hasartmängumaksu Nõukogus) ei läbi kõik aruanded pädevat kontrolli, kinnitatakse puudulikke aruandeid, toetust antakse ka aruandevõlglastele. Toetuse tagasinõudmist peaaegu ei esine.
- Kultuurkapital aitab kaasa töötasu maksudest kõrvalehoidmisele.

Kokkuvõttes

- Hasartmängumaksu Nõukogu eraldiseisva tähtsuse kultuuri toetuste eraldamisel kaotanud.
- Kultuurkapitalis olukord kõige parem, kuid ka seal probleemid.
- Kultuuriministeerium püüab kõike “käsitsi juhtida”, aga jaks ei käi üle.

- Kolmest allikast raha jagamine ei ole otstarbekas. Toetuste jagamise eesmärgid, sihtgrupid, toetatavad tegevused ja otsustajad kattuvad. Süsteem on killustatud ja toimub põhjendamatu dubleerimine.

Ettepanekud

- Soovitused kõigi välja toodud puuduste kõrvaldamiseks.
- Kõige põhimõttelisem soovitus, mis ühtlasi lahendab mitu probleemi korraga:
 - Liita Hasartmängumaksu Nõukogu kaudu eraldatav toetussumma Kultuurkapitali poolt jagatavate toetustega.
 - Lahutada selgelt riigiasutuste ja sõltumatute tegijate toetamine. Selleks kaaluda alternatiividena järgmiseid võimalusi:
 - Anda Kultuuriministeeriumi pädevusse ainult riigiasutustele nii tegevus– kui ka projektitoetuste eraldamine ning sõltumatute tegijate toetamine teha ainult Kultuurkapitali ülesandeks.
- Või
 - Lahutada Kultuuriministeeriumis selgelt riigiasutuste toetusmeetmed sõltumatu sektori toetuseks suunatud programmidest ja toetusrahadest.